

MMM046:00/2016

KOKOUSMUISTIO: CAP 2021–2027, Euroopan unionin maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistamisen valmistelun strategiaryhmän kokous 2/2020

Kokousaika: Keskiviikko 30.9.2020 klo 11.30-13.30

Paikka: Skype-kokous

Osallistajat:

Jari Leppä, MMM, pj.

Satu Haapaniemi, MMM

Minna-Mari Kaila, MMM

Tuula Packalen, MMM

Arja-Leena Kirvesniemi, MMM

Anna-Leena Miettinen, MMM

Kari Valonen, MMM

Taina Vesanto, MMM

Sanna-Helena Fallenius, MMM

Ahti Hirvonen, MMM

Johanna Osenius, TEM

Jyri Inha, VM

Tarja Haaranen, YM

Matti Puolimatka,

Ruokavirasto

Petri Knaapinen, Uudenmaan

ELY-keskus

Juha Marttila, MTK

Jonas Laxåback, SLC

Riitta Brandt,

Maidonjalostajien ja

meijerikauppioiden liitto

Pekka Heikkilä,

Elintarviketeollisuusliitto

Maria Lindqvist, Suomen

Eläinsuojeluyhdistysten liitto

Ilkka Nieminen,

Päivittäistavarakauppa

Asko Peltola, Etelä-

Pohjanmaan liitto

Kimmo Riusala, Pohjanmaan

liitto

Timo Taulavuori,

Puutarhaliitto

Sihteerit:

Vesa Kahilampi, MMM

Martti Patjas, MMM

Mika Survonon, MMM

Virva Terho, MMM

1. Kokouksen avaus

Ministeri Leppä avasi kokouksen.

Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen kokousmuistio

Hyväksyttiin kokousmuistio.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

3. EU-tason valmistelun tilanne (ml. MFF –ratkaisu ja elvytyspaketti)

Kari Valonen kertoi ajankohtaisesta CAP-valmistelutilanteesta (esitysmateriaali pöytäkirjan liitteenä). Heinäkuussa 2020 saavutetun EU-johtajien rahoituskehys- ja elpymisratkaisun myötä yhteisen maatalouspolitiikan sisältövalmistelussa päästään maatalousneuvostossa ja Euroopan parlamentissa nyt eteenpäin. Pitkään neuvoteltu EU-rahoitusratkaisu oli lopulta Suomen kannalta myönteinen ja huomattavasti parempi kuin komission pohjaesitys vuonna 2018. Koronakriisiin liittyvällä elvytysrahoituksella on tärkeä rooli tulevan kauden alun rahoituskokonaisuudessa.

Lokakuussa neuvoston tavoitteena on saavuttaa pj-maa Saksan johdolla CAP-uudistuksesta yleisnäkemyks, ja keskeisenä neuvottelukysymyksenä on erityisesti neuvoston kanta vihreän arkkitehtuurin kokonaisuuteen. Euroopan parlamentissa kannanmuodostus on myös edennyt, ja CAP-kannan täysistuntokäsittely on todennäköisesti myös lokakuussa. Tämä jälkeen siirrytään loppuvuonna kohti trilogineuvottelujen aloittamista neuvoston, parlamentin ja komission kesken. Nämä neuvottelut kohti varsinaista EU-tason CAP-kompromissia jatkuvat tulevina kuukausina arviolta loppukevääseen tai alkukesään 2021.

Lisäksi Valonen kuvasi Green Dealin eli Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja CAP:n siirtymäkauden valmistelutilannetta. Siirtymäkauden EU-asetuksen sisällöstä saavutettiin poliittinen sopu neuvoston, parlamentin ja komission kesken kesäkuussa.

Taina Vesanto esitteli maaseuturahastoon kytkeytyvän elvytysrahoituksen tilannekatsauksen (esitysmateriaali pöytäkirjan liitteenä). Tämän elvytysrahoituksen osuus Suomelle on noin 210 milj. euroa, joka jaetaan Manner-Suomen ja Ahvenanmaan kesken. Lähtökohtana on, että rahoitus sidotaan konkreettisiin nykyisen maaseutuohjelman toimenpiteisiin siirtymäkauden 2021-2022 aikana, ja tälle perustan muodostaa maaseutuohjelmaan loppuvuonna tehtävä muutostyökokonaisuus vuosiksi 2021-2022. Elvytystoimenpiteissä tulee painottaa erityisesti vihreää taloutta, digitalisaatiota ja sosioekonomista kestävyttä. Tässä vaiheessa valmisteltava kokonaisuus muodostuu seuraavista toimenpiteistä: maatalousinvestoinnit, yritysrahoitus, laajakaista ja digi-hankkeet, luonnonmukainen tuotanto ja eläinten hyvinvointi sekä EIP-hankkeet (European Innovation Partnership). Ohjelmamuutoksen tarkempi sisältö ml. elvytystoimet valmistellaan maaseutuohjelman seurantakomiteaan, joka käsittelee muutostyökokonaisuuden joulukuun alussa.

4. Katsaus valmistelutyöryhmien työhön

Minna-Mari Kaila kertoi CAP-maatalousryhmän työn etenemisestä. Työryhmän kokouksissa on käsitelty monipuolisesti ryhmän laajan vastualueen eri teemoja. Tässä vaiheessa keskeisimmät avoimet asiat ovat: ympäristö- ja ilmastotoimien kokonaisuus, aktiivituotannon edistäminen,

tuotantoon sidottujen tukien kohdentuminen ja investointitukien kohdentuminen. Lisäksi jatkotyössä korostuvat EU:n vihreän kehityksen ohjelman vaikutukset kansallisiin CAP-linjauksiin.

Vesanto esitteli CAP-maaseuturyhmän valmistelutilanteen. Nykytila- ja tarveanalyysivalmistelu CAP-suunnitelmaa varten on edennyt hyvin, ja toimenpideluonnoksia on tehty tiedossa olevien reunaehto- ja mukaisesti. Vuoropuhelu aluetason suunnittelun kanssa on käynnissä monin eri tavoin. Samalla kokonaisuutta sovitetaan yhteen rakennerahastojen toimien kanssa.

Lisäksi todettiin CAP-markkinatyöryhmän ja –hallintotyöryhmän työn edenneen suunnitellusti EU-valmistelutilanteen ohjaamana. Anna-Leena Miettinen kertoi markkinaryhmän käsitelleen mm. tuottajaorganisaatioita, viljelijöiden markkina-aseman parantamista ja elintarvikeviennin mahdollisuuksia. Myös Ahvenanmaa-työryhmässä maakunnan erityiskysymysten tarkastelu osana CAP-uudistuksen kokonaisuutta on edennyt hyvin.

Keskustelussa Juha Marttila painotti elvytysrahoituksen toimeenpanossa tarvetta kuulla erityisesti maakuntatasoa. CAP-valmistelussa tarvitaan uutta innovatiivisuutta ja alueiden tarpeita vastaavaa rohkeaa kohdentamista. Julkisen rahoituksen rinnalla pitäisi pystyä kasvattamaan yksityisen rahoituksen käyttömahdollisuuksia, joita voitaisiin hyödyntää vahvasti esimerkiksi hiilensidontatoimissa.

Tarja Haaranen piti myös tärkeinä julkisen ja yksityisen rahoituksen yhdistämisen uusia mahdollisuuksia, joista on YM:ssä jo käytännön esimerkkejäkin. Lisäksi Haaranen painotti elvytystoimien valmistelussa hyvää koordinaatiota hallinnonalojen välillä mm. turvemaita koskeissa ja muissa tärkeissä kysymyksissä.

Petri Knaapinen toi esiin, että alueellisia erityispiirteitä on tarkasteltava eri maaseututyypin lisäksi myös erilaisten maakuntien ja ELY-alueiden näkökulmasta.

Matti Puolimatka korosti tulotason ja elinkelpoisuuden varmistamista siten, että Green Deal -ohjelmakin saadaan käännettyä rajoitteista mahdollisuuksiksi. Tämä edellyttää myös toimeenpanon resurssien turvaamista eri vaiheissa. Lisäksi Puolimatka toivoi verkostotoimintaan jatkuvuutta ja neuvontaan sekä muuhun tiedon välittämiseen selkeitä rooleja, jotta päällekkäisyyksiä voidaan tehokkaasti välttää.

Vesanto kertoi, että elvytyskokonaisuuden valmistelussa ja vuoropuhelussa voidaan hyödyntää myös loppuvuoden aikana järjestettävää CAP-valmistelun webinaaria. Julkisen ja yksityisen rahoituksen uudet mahdollisuudet ja alueelliset erityistarpeet tullaan ottamaan jatkotyössä myös huomioon.

Johanna Osenius kertoi TEM:n näkökulmasta elvytyskokonaisuuteen, jossa korostuvat erityisesti digitaaliset palvelut ja osaaminen sekä vihreän talouden edistäminen.

Petri Rinne piti julkisen ja yksityisen rahoituksen uusia avauksia erittäin tärkeinä, ja LEADER on tällaisesta toiminnasta hyvä esimerkki. Aluepainotuksista tulisi samalla löytää sopiva tasapaino, sillä kaupunkien lähistölläkin on toimia kaipaavia maaseutualueiden ongelmia.

Ilkka Nieminen korosti kyläkauppatuen merkitystä ja tarvetta myös tulevina vuosina. Todettiin, että kyläkauppojen toiminnan turvaamiseen haetaan eri hallinnonalojen keinoja.

Marttila nosti esiin huolen EU-tason CAP-neuvottelujen jatkosta ja mahdollisista ongelmista Suomen kannalta. Valosen mukaan Green Deal ja sen vaikutus CAP:iin saattaa tuoda esiin vielä yllättäviä haasteita. Euroopan parlamentissa on CAP-uudistuksesta esillä runsaasti erilaisia näkökulmia ja tavoitteita, mutta erityisiä ongelmia ei sieltä ole tullut toistaiseksi vastaan. Parlamentin kannan ratkaisevan täysistuntokäsittelyn jälkeen nähdään tilanne selkeämmin.

Ministeri Leppä kiitti osallistujia rakentavasta keskustelusta ja valmistelua hyvästä etenemisestä. Seuraavassa vaiheessa strategiaryhmässä on tarkoituksena käsitellä konkreettisempia tulevan kauden rahoituspainotuksia, kun EU-tason ja kansallisen tason isot budjettiratkaisut ovat nyt edenneet.

5. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 25.11. klo 14.30

6. Muut asiat

Haaranen kiitti CAP-strategiasuunnitelman ympäristöselostuksen jakamisesta ryhmälle ja painotti, että maatalouden lisäksi myös maaseudun kehittämistoimien ja erilaisten hankkeiden ympäristövaikutuksia on tärkeä arvioida jatkotyössä.

Tiedoksi valmisteluun liittyviä tutkimuksia ja raportteja:

[Askelmerkkejä Suomen maataloudelle vuoteen 2050](#)

[Maatalouden ilmastotiekartta](#)

[Kestävän maatalouden tiekartta](#)

CAP-strategiasuunnitelman ympäristöselostus (sähköpostin liitteenä)

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry